Syöpäjärjestöt

Valtiovarainvaliokunnan verojaostolle

Lausunto koskien Hallituksen esitystä eduskunnalle laiksi tupakkaverosta annetun lain liitteen muuttamisesta (HE 25/2019)

Pääministeri Rinteen hallitus on päättänyt korottaa tupakkaveroa asteittain hallituskauden aikana yhteensä 200 miljoonalla eurolla. Tällä esityksellä puolet veronkorotuksesta toteutettaisiin asteittain vuosien 2020 ja 2021 aikana. Tupakan hinnan arvioidaan nousevan keskimäärin 13 prosenttia. Nämä hallituksen linjaukset ovat erittäin kannatettavia.

Vuoden 2017 alusta tupakkavero laajennettiin koskemaan myös sähkösavukkeissa käytettäviä nikotiininesteitä. Se on kuitenkin ainoa tuoteryhmä, johon tässä hallituksen esityksessä ei esitetä veronkorotuksia.

Kannustamme valtiovarainvaliokuntaa muuttamaan hallituksen esitystä 25/2019 niin, että sähkösavukkeiden nikotiininesteisiin kohdistetaan veronkorotukset, jotka nostavat nikotiininesteiden hintaa vastaavalla tavalla kuin muidenkin tupakka- ja nikotiinituotteiden.

Tutkimusten mukaan tupakan hinnankorotukset veroja korottamalla vähentävät tupakointia. Vaikutus on sitä suurempi, mitä nuorempia tupakan käyttäjät ovat. Verotulotkaan eivät pienene, koska korkeampi vero kompensoi myynnin pienemisen. Toisaalta tutkimukset osoittavat, että jos eri tupakka- tai nikotiinituotteita kohdellaan eri tavoin, käyttö voi siirtyä yhdestä tuotteesta toiseen.

Sähkösavukkeiden markkinat kohdentuvat erityisen voimakkaasti nuoriin. Monissa maissa sähkösavukkeiden käyttö nuorten keskuudessa on hyvin yleistä ja siitä on aiheutunut vakavia keuhko-ongelmia ja jopa kuolemantapauksia. On välttämätöntä pyrkiä ehkäisemään tällaista kehitystä Suomessa. Yksi tehokas tapa on sähkösavukenesteisiin kohdistettu vero ja siihen tehtävät korotukset.

Hallituksen esityksessä 25/2019 ei esitetä korotuksia sähkösavukkeiden nikotiininesteiden veroihin. Tämä voi johtaa nikotiininesteiden käytön lisääntymiseen sähkösavukkeissa ja sähkösavukkeiden käytön lisääntymiseen ylipäänsä. Kaikkien nikotiinituotteiden käyttöön liittyy voimakas riippuvuus, joka ylläpitää käyttöä ja johtaa yleensä myös muiden nikotiinituotteiden samanaikaiseen käyttöön.

Syöpäjärjestöjen mielestä sähkösavukkeiden nikotiininesteiden veronkorotus pitää toteuttaa samanaikaisesti muiden veronkorotusten kanssa. Muussa tapauksessa niiden käyttö lisääntyy nyt esitettyjen veronkorotusten myötä. Nikotiiniriippuvuuden ja nikotiinituotteiden käyttö ei tämän myötä vähenisi. Kansanterveydelliset vaikutukset jäisivät merkittävästi pienemmiksi.

Tupakkatuotteiden verojen korottaminen on tehokas keino vähentää tupakankäytöstä aiheutuvaa sairastuvuutta ja kuolleisuutta. Tupakka on tärkein tunnettu syövän riskitekijä ja merkittävä sydän- ja verisuonitautien riskitekijä. Tupakkatuotteiden käytön vähenemisen positiiviset vaikutukset näkyvät nopeasti sydän- ja verisuonitaudeissa ja pidemmällä aikavälillä myös syövän ilmaantuvuudessa ja syöpäkuolleisuudessa.

Syöpäjärjestöt
Cancerorganisationerna
www.cancer.fi

SYÖPÄJÄRJESTÖT • CANCERORGANISATIONERNA
Suomen Syöpäyhdistys / Cancerföreningen i Finland • Syöpäsäätiö / Cancerstiftelsen
Unioninkatu 22, 00130 Helsinki • Unionsgatan 22, 00130 Helsingfors
Puhelin • Tel. 09 135 331

Syöpäjärjestöt

Tupakkatuotteiden käytön vähenemisen kansanterveydellisiä vaikutuksia seuraavat positiiviset kansantaloudelliset vaikutukset. Nuorten tupakoinnin väheneminen on tässä mielessä erityisen vaikuttavaa.

Tupakkalain (549/2016) tavoitteena on ihmisille myrkyllisiä aineita sisältävien ja riippuvuutta aiheuttavien tupakkatuotteiden ja muiden nikotiinipitoisten tuotteiden käytön loppuminen. Tähän tavoitteeseen päästään valtiovallan, kuntien ja kolmannen sektorin yhteisin, määrätietoisin ponnistuksin. Kaikkiin tupakka- ja nikotiinituotteisiin liittyvät säännölliset ja riittävät veronkorotukset ovat olennainen ja välttämätön keino tavoitteeseen pääsemisessä.

Helsingissä 15.10.2019

Sakari Karjalainen
Pääsihteeri
Syöpäjärjestöt

Lisätiedot:
Eeva Ollila, ylilääkäri, eeva.ollila@cancer.fi, 050 590 4935
Sini Terävä, yhteiskuntasuhteiden päällikkö, sini.terava@cancer.fi, 050 513 5083